

ASIAKKAAN RAHA-ASIOIDEN HOITAMINEN - TOIMINTAOHJE

1.1.2022 alkaen

Sisällys

1 PALVELUN MÄÄRITELMÄ	3
2 VÄLITYSTILIPROSESSI	3
3 VÄLITYSTILIPALVELUN PÄÄTTYMINEN	4

1 PALVELUN MÄÄRITELMÄ

Asiakkaan raha-asioiden hoitaminen eli välitystili on sosiaalihuollon palvelu, jossa asiakas antaa omat raha-asiansa sosiaalitoimen hoidettavaksi tilanteessa, jossa hänellä on vaikeuksia hallita rahankäyttöään. Välitystilille maksetaan asiakkaan saamia etuuksia ja muita tuloja, joista sosiaalitoimi maksaa asiakkaan puolesta esimerkiksi vuokran ja muita elämisen kannalta välttämättömiä menoja. Välitystili perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014) ja kansaneläkelakiin (568/2007).

Kansaneläkelaki 67 §:

Etuuden maksaminen kunnan toimielimelle

Kansaneläkelaitos voi päättää, että etuus maksetaan saajan asuinkunnan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetulle toimielimelle käytettäväksi etuudensaajan ja hänen 66 §:n 3 momentissa tarkoitettujen omaistensa elatukseen, jos etuuden maksaminen saajalle itselleen vaarantaa etuudensaajan tai hänen omaistensa toimeentulon. Näin maksettua etuutta ei saa vastoin etuudensaajan nimenomaista suostumusta käyttää muuhun kuin sen kuukauden aikana annettavaan elatukseen, jolta etuus on suoritettu.

Esityksen etuuden maksamisesta kunnan toimielimelle voi tehdä etuudensaaja, hänen avio- tai avopuolisonsa, muu omaisensa tai henkilö, joka hänestä pääasiallisesti huolehtii, taikka kunnan asianomainen toimielin.

Välitystilipalvelussa on kyse asiakkaan ja sosiaalitoimen välisestä sopimuksesta raha-asioiden hoidossa. Asiakas ei ole tällöin holhouksen alaisena tai yleisen edunvalvonnan piirissä. Välitystilin avulla autetaan asiakasta, jolla on toistuvasti vakavia ongelmia raha-asioidensa hoitamisessa. Asiakas sitoutuu vapaaehtoisesti palveluun, jossa hänen tulonsa ohjautuvat sosiaalitoimen hallinnassa olevalle tilille. Välitystilipalvelu on tarkoitettu lyhytaikaiseksi palveluksi. Tarvittaessa asiakkaalle haetaan edunvalvontaa.

2 VÄLITYSTILIPROSESSI

Välitystiliprosessi tulee vireille asiakkaan oman hakemuksen perusteella tai kun kunnan sosiaalihuollon työntekijä on tehtävissään saanut tietää mahdollisesti sosiaalihuollon tarpeesta olevasta henkilöstä. Palvelu alkaa sosiaalityöntekijän tekemällä palvelutarpeen arvioinnilla. Välitystilipalvelun alkaessa asiakkaalle tehdään päätös sosiaalihuollon asiakkuudesta.

Asiakkaan kanssa yhteistyössä sovitaan, mitkä etuudet peritään sosiaalitoimen välitystiliin. Tämän jälkeen Kelaan toimitetaan lomake EV 241N ”Esitys etuuden maksamisesta kunnalle”, jonka perusteella Kela voi maksaa etuudet kunnalle. Asiakkaalle haetaan pankista henkilökohtainen tili, jota sosiaalitoimi hallitsee.

Asiakkaan kanssa laaditaan välitystilisopimus, jossa eritellään välitystililtä maksettavat laskut ja sovitaan välitystiliin kestosta. Sopimus sisältää suostumuksen tulojen maksamisesta välitystilille. Asiakas allekirjoittaa sopimuksen. Asiakkaan kanssa laaditaan tarvittaessa valtakirja laskujen

saamiseksi laskuttajilta ja velkatilanteen selvittämiseksi. Sosiaalityöntekijä tekee välitystilin aloittamisesta palvelupäätöksen.

Asiakkaan kanssa laaditaan myös asiakassuunnitelma, joka tarkistetaan vuosittain. Välitystilin tarkoitus on edistää asiakkaan omatoimisuutta. Kun asiakkaan taloudellinen tilanteenne on saatu hallintaan, arvioidaan välitystilipalvelun tarpeellisuutta uudelleen.

Tililtä hoidetaan asiakkaan päivittäiset menot ja raha-asiat yhdessä sovitun mukaisesti. Asiakkaalle maksetaan hänen tuloistaan käyttöraha. Käyttörahan suuruus riippuu kuukausimenoista. Välitystilistä maksetaan laskuja ja käyttöraha kun kuukausitulot ovat kirjautuneet välitystiliin. Käyttöraha voidaan maksaa asiakkaalle yhdessä tai useammassa erässä.

Sosiaalitoimen tehtävänä on huolehtia asiakkaansa tulojen riittävydestä ja sen kautta maksetut tulot tulee käyttää yhteisymmärryksessä asiakkaan kanssa hänen elantokustannuksiinsa. Tarkoituksena ei ole koota asiakkaalle säästöjä, jotka olisivat sosiaalitoimen hallinnassa.

Välitystilin hoitaja seuraa asiakkaan varojen riittävyttä ja etuuksien maksua. Tarvittaessa asiakas tai sosiaaliohjaaja hakee Kelasta toimeentulotukea. Välitystilinhoitaja toimittaa sosiaalitoimeen saapuneista laskuista kopiot Kelaan.

3 VÄLITYSTILIPALVELUN PÄÄTTYMINEN

Välitystilipalvelua jatketaan siihen asti, kun sen katsotaan olevan asiakkaan asioiden hoitamiseksi tarpeellista. Välitystilipalvelu päätetään, kun yhdessä sovitut tavoitteet ovat toteutuneet, esimerkiksi vuokratästä on kokonaan maksettu tai asiakkaan elämäntilanne on parantunut. Tavoitteena on, että asiakas pystyy itse hoitamaan raha-asiansa niin, ettei rästilaskuja enää synny. Välitystilipalvelu voi lisäksi päättyä myös sellaisissa tilanteissa, joissa asiakkaan taloudellista tilannetta ei voida turvata välitystilipalvelulla. Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi asiakkaan velkaantuminen välitystilipalvelun aikana, jolloin asiakkaalle haetaan edunvalvontaa. Asiakkaalle haetaan edunvalvontaa myös, mikäli välitystilille kertyy huomattavia säästöjä. Välitystilipalvelu päättyy, kun asiakas siirtyy edunvalvonnan piiriin.

Sosiaalityöntekijä tekee välitystilin päättämisestä palvelupäätöksen. Välitystilillä mahdollisesti olevat varat siirretään asiakkaan tilille tai edunvalvonnan tilille.